

NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare
(pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale cu caracter natural
din luna septembrie 2024)**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare (pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale cu caracter natural din luna septembrie 2024) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul actului normativ a fost elaborat în temeiul art. 19 lit. g) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și a pct. 2 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 10 din 13 februarie 2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Proiectul actului normativ a fost elaborat urmare examinării în cadrul ședințelor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a demersurilor autorităților administrației publice locale din mun. Bălți și raionul Cantemir privind acoperirea cheltuielilor pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale cu caracter natural, care au avut loc pe teritoriul acestora, în luna septembrie 2024.

1. La 11 septembrie 2024, în mun. Bălți, str. Sfântul Nicolae, nr. 5A s-a produs situația excepțională cu caracter natural, fenomene geologice periculoase „*Alunecări de teren*”, care a afectat infrastructura rutieră, periclitanând accesul sigur și deplasarea în condiții de siguranță și de confort pentru locuitorii municipiului.

Totodată, 2 bunuri imobile situate în preajma adresei menționate, în care locuiesc 2 familii, cu un număr de 9 persoane, dintre care 7 copii, se afla sub iminența prăbușirii, ca rezultat al situației excepționale menționate.

În vederea asigurării vieții și sănătății membrilor familiilor respective, autoritățile administrației publice locale din mun. Bălți au recurs la evacuarea acestora, precum și la efectuarea lucrărilor imediate de stopare a alunecărilor de teren, alocând din fondul de rezervă **203,78 mii de lei** pentru următoarele măsuri:

- achitarea serviciilor hoteliere oferite de către Î.M. „Hotelul Bălți”, unde au fost cazate familiile menționate supra - **138,15 mii de lei**;
- achitarea serviciilor de supraveghere și monitorizare a zonei afectate de situația excepțională - **24,32 mii de lei**;
- achitarea materialelor de construcție furnizate de către compania S.R.L. „Rifinform” - **41,31 mii de lei**.

Concomitent, a fost elaborat Proiectul de execuție la obiectivul „Alunecări de teren pe strada Sfântului Nicolae, nr. 5A, or. Bălți”, executarea căruia se cifrează la **3 990,70 mii de lei**.

La 6 decembrie 2024, fondul de rezervă al mun. Bălți constituia suma de **188,00 mii de lei**, sumă insuficientă pentru executarea Proiectului de execuție specificat.

2. La 14 septembrie 2024, localitățile din raionul Cantemir, și anume s. Capaclia, com. Cania, s. Cîrpești, s. Cociulia, com. Plopi, s. Stoianovca și s. Tartaul, au fost afectate de situația excepțională cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „*Ploi torențiale*”.

În rezultat, au fost afectate, deteriorate și distruse parțial și total drumurile publice (lungimea însumată fiind de 28 de km) și poduri locale, deteriorată infrastructura rutieră, care asigura accesul sigur și condițiile optime de transport pentru locuitorii comunelor și satelor din cele 7 localități, cu o valoare totală a **pagubei materiale directe** înregistrate de **44 787,30 mii de lei**, după cum urmează:

- satul Capaclia - au fost deteriorați 2 km de drum public și avariat 1 pod, paguba materială directă constituind suma de **788,00 mii de lei**;
- comuna Cania - au fost deteriorați 11 km de drum public și avariate 2 poduri, afectate 29 case de locuit, paguba materială directă constituind suma de **13 170,00 mii de lei**;
- satul Cârpești - au fost deteriorați 8 km de drum public și avariat 1 pod, paguba materială directă constituind suma de **21 241,40 mii de lei**;
- satul Cociulia - au fost deteriorați 2 km de drum public, paguba materială directă constituind suma de **1 963,80 mii de lei**;
- comuna Plopi - a fost deteriorat 1 km de drum public și avariat 1 pod, paguba materială directă constituind suma de **2 404,10 mii de lei**;
- satul Stoianovca - a fost deteriorat 1 km de drum public, avariat 1 pod și 1 dig, paguba materială directă constituind suma de **925,00 mii de lei**;
- satul Tartaul - au fost deteriorați 3 km de drum public și afectată 1 casă de locuit, paguba materială directă constituind suma de **4 295,00 mii de lei**.

Costul total al lucrărilor de restabilire a sectoarelor de drum public și podețelor deteriorate de situația excepțională, în cele 7 localități este de **22 062,60 mii de lei**, conform devizelor elaborate și verificate conform procedurilor.

Fondul de rezervă al Consiliului raional Cantemir constituia la momentul solicitării **0,00 lei**. În conformitate cu Decizia nr. 07/02 din 23.09.2024 cu privire la modificarea și completarea Deciziei nr. 01/03 din 24.01.2024 cu privire la aprobarea bugetului local de nivelul II în lectura a doua pe anul 2024, Consiliul raional Cantemir a alocat mijloace financiare în sumă de **1 040,00 mii de lei**, la programul 37, subprogramul 02, codul 3702 „Protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor” (pentru lichidarea consecințelor situației excepționale respective).

Totodată, autoritatea administrației publice locale de nivelul I din raionul Cantemir a alocat mijloace financiare în sumă de **47,00 mii de lei** pentru efectuarea lucrărilor urgente de curățire a drumurilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede alocarea din fondul de intervenție al Guvernului a mijloacelor financiare în sumă de **26 053,30 mii de lei**, pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale cu caracter natural din luna septembrie 2024, după cum urmează:

- Consiliului municipal Bălți - **3 990,70 mii de lei**, pentru executarea proiectului de execuție la obiectivul „Alunecări de teren pe strada Sfântului Nicolae, nr. 5A, or. Bălți”, în vederea lichidării consecințelor situației excepționale cu caracter natural, fenomene geologice periculoase „Alunecări de teren”, produse la 11 septembrie 2024 pe str. Sfântul Nicolae, nr. 5A, or. Bălți;
- Consiliului sătesc Capaclia, raionul Cantemir - **1 993,00 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea podețelor și drumurilor publice deteriorate, ca rezultat al apariției sursei situației excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „Ploi torențiale”, din 14 septembrie 2024;
- Consiliului comunal Cania, raionul Cantemir - **3 032,00 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca rezultat al apariției sursei situației excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „Ploi torențiale”, din 14 septembrie 2024;
- Consiliului sătesc Cârpești, raionul Cantemir - **10 241,30 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea podețelor și drumurilor publice deteriorate, ca rezultat al apariției sursei situației excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „Ploi torențiale”, din 14 septembrie 2024;

- Consiliulul sătesc Cociulia, raionul Cantemir - 1 963,80 mii de lei, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca rezultat al apariției sursei situației excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „<i>Ploi torențiale</i>”, din 14 septembrie 2024; - Consiliulul comunal Plopi, raionul Cantemir - 3 680,30 mii de lei, pentru reparația/restabilirea podețelor și drumurilor publice deteriorate, ca rezultat al apariției sursei situației excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „<i>Ploi torențiale</i>”, din 14 septembrie 2024; - Consiliulul sătesc Stoianovca, raionul Cantemir - 99,80 mii de lei, pentru reparația/restabilirea podețelor și drumurilor publice deteriorate, ca rezultat al apariției sursei situației excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „<i>Ploi torențiale</i>”, din 14 septembrie 2024; - Consiliulul sătesc Tartaul, raionul Cantemir - 1 052,40 mii de lei, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca rezultat al apariției sursei situației excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „<i>Ploi torențiale</i>”, din 14 septembrie 2024. Urmare aprobării proiectului, Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în baza documentelor prezentate de către autoritățile beneficiare de mijloacele financiare alocate, în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015. Totodată, în condițiile în care proiectul poartă un caracter important și are drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, în condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se propune intrarea în vigoare a acestuia la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. De menționat că, intrarea în vigoare a proiectului la data publicării va permite atât alocarea mijloacelor financiare corespunzătoare în termene proximale, cât și organizarea și finalizarea mai rapidă a lucrărilor de restabilire a infrastructurii, fapt ce va permite asigurarea siguranței cetățenilor și revenirea acestora la mersul cotidian al vieții. Suplimentar, în condițiile schimbărilor climatice, respectiv a modificării bruște a situației meteorologice, executarea cât mai rapidă a lucrărilor de reabilitare va spori reziliența infrastructurii și va permite reducerea gradului de deteriorare a acesteia.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate și analizate alte alternative.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu este aplicabil.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului presupune alocarea din bugetul de stat (fondul de intervenție al Guvernului) a mijloacelor financiare în sumă de 26 053,30 mii de lei, ce vor fi utilizate pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale care s-au produs în mun. Bălți și raionul Cantemir, din luna septembrie 2024. Suma mijloacelor financiare a fost stabilită urmare evaluării pagubelor produse în urma situațiilor excepționale cu caracter natural din luna septembrie 2024 și întocmirii, de către specialiștii atestați în domeniu, a devizelor de cheltuieli. Documentele confirmative au fost examinate în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 13.02.2025.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social

Proiectul actului normativ are un impact social major, având drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale produse în luna septembrie 2024. Urmare aprobării acestuia, va deveni posibilă reabilitarea podețelor și drumurilor locale din localitățile Capaclia, Cania, Cîrpești, Cociulia, Plopi, Stoianovca și Tartaul, raionul Cantemir, care au fost deteriorate drept urmare a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale” din 14 septembrie 2024.

Reparația drumurilor publice și podețelor va permite restabilirea infrastructurii, dar și revenirea la regimul normal de viață al locuitorilor din localitățile menționate.

Totodată, din rândul beneficiarilor proiectului vor face parte și locuitorii din or. Bălți, str. Sfântul Nicolae, nr. 5A, în speță, 2 imobile în care locuiesc 2 familii, în număr de 9 persoane, inclusiv 7 copii, aflându-se sub iminența prăbușirii, urmare a alunecărilor de teren produse la 11 septembrie 2024.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În corespundere cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în baza art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii Guvernului a fost plasat pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la compartimentul „Transparența decizională/Consultări publice”, la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13965.

Proiectul a fost avizat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr. 21-1304 din 14.03.2025), Ministerul Mediului (aviz nr. 11-07/724 din 13.03.2025) și Ministerul Finanțelor (aviz nr. 07/5-03/101/310 din 04.03.2025).

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerul Mediului au prezentat lipsă de obiecții și propuneri, iar propunerile Ministerului Finanțelor au fost acceptate și expuse în sinteză.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție și juridice potrivit prevederilor art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative.

În conformitate cu Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG25/10445 din 28.03.2025 s-a constatat că în cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Interesele promovate de proiect sunt conform interesului public.

Conform avizului emis de Ministerului Justiției nr. 04/1-2838 din 20.03.2025, au fost comunicată lipsa propunerilor și obiecțiilor de ordin juridic.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent, iar eventuala aprobare a acestuia nu va implica modificarea sau abrogarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului se va realiza de către autoritățile administrației publice locale din localitățile afectate în partea ce ține de valorificarea mijloacelor financiare alocate pentru reparația/restabilirea podețelor și drumurilor publice deteriorate, ca urmare a situațiilor excepționale cu caracter natural, fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase „<i>Ploi torențiale</i>”, precum și pentru executarea proiectului de execuție la obiectivul „Alunecări de teren pe strada Sfântului Nicolae, nr. 5A, or. Bălți”, ca urmare a situației excepționale cu caracter natural, fenomene geologice periculoase „<i>Alunecări de teren</i>”, produse în luna septembrie 2024. Realizarea proiectului implică alocarea din fondul de intervenție al Guvernului a sumei de 26053,3 mii de lei. Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în baza documentelor prezentate de către autoritățile beneficiare de mijloacele financiare alocate, în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015.

Secretar general al ministerului

Vladislav COJUHARI